१

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

श्रीगणेशाय नमः॥ अथ पवित्रसिद्धो होमविधिर्लिख्यते॥ तत्रादौ होमसादनी अनुक्रमणिका॥
१ सर्वविघ्नौघभंजनं वस्त्रे पूजनतां मूलस्थापना॥ सूत्रम् आसमाप्तपात्रा वाद्यं हविर्देशिसमिद्ध्वनम्॥१॥ द्रव्याद्यौ १
रासनकलानिमुद्धिकापात्रन्तूलिका॥ द्वितीयानन्तपात्राप्याग्नावापाः फलं तदूर्ध्वे॥२॥ द्रव्यासादने
मापेस्तुमंत्रस्त्वात्वं लौकिकग्नः॥ प्रतिष्ठा वन्नसौम्यैव स्वस्तिपुण्याहवाचनम्॥३॥ द्विजं धनं चै
रक्षागेनः स्थापनं कलशस्य च॥ सर्वेषां सोमस्पूजा लोकपालादिपूजनम्॥४॥ होमस्तत्पै
नकुंभे त्रैः पापप्रोनवृत्तेनवा॥ अरुक्तान्तरक्षान्ताहुतिः स्याद्धूमप्राधानकेस्मृतम्॥५॥ पवि
त्रीहुतिलेभिश्चः प्रार्केष जपमधुक्तैः॥ तत्तोद्धाहुतिः केव्यासं सर्वंप्राप्यहोमहोत्र॥६॥
वलोकनं विसर्जीपित्वा पूर्णापात्रे नैवागवाश्वपूजपित्वा गेहे दिव्यापात्यानं हेत्रपात्यौत
न्तःपरम्॥७॥ दक्षिणामावलिंदापाद्विब्राह्मणानांपवपक्षपव के॥ पूर्णाहुतिश्च हुत्वा

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

गराजश्च मुख्येवं तथा ऽऽसुमस्तु दक्षिणो कथिता ह्येते पश्चिमे वपपाम्यहम् ॥१७॥ पितृदौ
॥२॥ कारिकं चैव सुग्रीवं च तथा ऽसुरम् ॥ पुष्पदंतो श्च वरुणा श्च असुनां शोषम एव च ॥१८॥ पाप ॥२॥
यक्ष्मा च विरव्या लोकाहे सर्पा ह्यदिषि संस्थिताः ॥ उत्तरे च पवदंष्ट्रा मिदेवता मुनिसत्तम ॥
॥१९॥ सोऽमा नागस्तु मुख्यो भल्लाटः सोम एव च ॥ उरगस्त्वदितिश्चैव दितिश्चैव तथैव
2 च ॥२०॥ वायुवाहे शिखिपूर्वाद्या देवताः परिकीर्तिताः ॥ मध्ये ब्रह्मा समाख्यातः सर्वलोक
पितामहः ॥२१॥ त्वर्यमा देवता पूर्वे वैवस्वतस्तु दक्षिणो ॥ मैत्रस्तु पश्चिमे स्थे उत्तरे प
थिवीधराः ॥२२॥ आपापवत्सु मोषाने गणतुम ध्येय पूजयेत् ॥ सवितासविति कोऽग्नेयांजे
योजयेन्नाशने ऽते ॥२३॥ इन्द्रश्च तु ब्रह्मा स्वकाप्ख्यां परिकीर्तितो ॥ रुद्राने चवनको
रुद्रो ह्याऽऽग्नेय्यां तु विदारिका ॥२४॥ पूतनानैऋते पूज्या वायव्ये पापराक्षसी ॥ स्कंदं

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

पमस्मचंदनलंतु धीः ॥८॥ सो पूजाविधिवत्कुर्याच्छ्रुतिस्मृतिमंत्रोक्तिभिः ॥ यथा तास्मा
लंकेता भ्यैनुं सवत्सांसंकुर्यान्विरामं ॥९॥ दक्षिणाच सुवर्णादि अमात्या निमुदावृतः ॥ पांतु
देवगणाः सर्वे पूजामादाय मामकीम् ॥१०॥ इष्टकामप्रदानार्थे पुनरागमनाय च ॥ बालरामान्वि
तापित्याः हेतुः प्रसादैः सुहृद्वत्सः ॥११॥ भोजयित्वा वराह्न्ने नत्वे च दत्वाशिषः सदा ॥ अभिषेके
तिलकं कुर्यात् दक्षिणामंत्रपाठपेत् ॥१२॥ इत्यनुक्रमणिका ॥ अथ होमविधिः ॥ हस्तमात्रं
खनेत्कुंडं मेखलात्रयसंयुतं ॥ मेखला विस्तारं कुर्यात् द्वादशांगुलसंमितम् ॥१३॥ वेदी
हस्तत्रयं कुर्यात् सर्वतः परिवेष्टयेत् ॥१४॥ अथ महती वास्तु मे तत्संविष्टेतु ॥ ईशान्ये तु प्रथमं
न्योजयेत् माहेंद्रमेव च ॥ आदित्यश्चैव तत्पश्चात् सत्यश्चैवांतरिक्षकः ॥१५॥ एते पूर्वे समा
ख्याता दक्षिणे कथयाम्यहम् ॥ अग्निः पूषा च वितथो गृहक्षतयमस्तथा ॥१६॥ गंधर्वं

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प१

॥३॥ मतपोर्मध्ये ब्रह्माणं स्थापयेत्ततः ॥३२॥ वायव्यापश्चिमयोर्मध्ये स्थापयेत्तथा महेश्वरम् ॥ पूर्वे
ईशानयोर्मध्ये स्थापयेत्तथा जलाधिनम् ॥३३॥ सोमईशानयोर्मध्ये लक्ष्मीं च स्थापयेद्बुधः ॥ ॥३॥
विनायकं रविसोमयोर्मध्ये गहनाहेश्वरौ ॥३४॥ यमवरुणमध्ये दुर्गां गौरीं च नसन्निभाम् ॥
॥इति पञ्चलोकपालान्स्थापयेन्नमः ॥ अथ आदित्यादिनवग्रहस्थापनम् ॥ मध्ये तु भास्करं विद्या-
च्छशिनं पूर्वदक्षिणे ॥ दक्षिणे लोहितांगं विन्द्याद्बुधं पूर्वोत्तरेण तु ॥१॥ उत्तरेण गुरुं विन्द्यात्पूर्वे
शो शुक्रं तु भार्गवम् ॥ पश्चिमे तथा निर्विन्द्याद्राहुं दक्षिणापश्चिमे ॥२॥ पश्चिमोत्तरतः केतुं स्था-
3 पयेच्चैव लौकिकैः ॥ भास्करं वर्तुलाकारं मध्ये चन्द्रं निशाकरम् ॥३॥ त्रिकोणं संगुलं चैव तु
बंधवर्तुलाकालिम् ॥ पताकालिगुरुं विन्द्याच्छुक्रं तु कोणं तु भास्करम् जीवम् ॥४॥ नरा
कलिंशनिं विन्द्याद्राहुं च मकरा कलिम् ॥ रवकुं कलिं वदेत्केतुं स्वहस्थापनमुत्तमम् ॥५॥
भास्करांगुलं च कोणं च गोलकौ शुक्रे निशाकरे ॥ ... पालकौ स्थलौ ॥६॥
कसंश्रानैश्चरं विद्याद्राहुकेसतपेवच ॥ धूम्रवर्णं तथा केतुं स्थाने तत्र समालिखेत् ॥१॥

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चपूजयेत्स्फुरद्दंष्ट्रिणोऽध्यमसर्वान्तथा॥२५॥ पश्चिमे भैरवराजस्तु उत्तरे पिलिपिच्छिका॥ हेतु
कं पूर्वपीठे तु आग्नेय्यां त्रिपुरान्तकम्॥२६॥ दंष्ट्रिणोऽग्निवेतालमग्निजिह्वां तु नैरृते॥
कालिकां वारुणे पीठे वायव्ये तु करालिनम्॥२७॥ उत्तरे चैकपादं तु ईशाने भीमरूपिणा २
॥ज्वालामुखी वृषालाले आकाशे गं च मादनम्॥२९॥ एता मूर्त्यं गणेशांश्च क्षेत्रपालम
थार्चयेत्॥ मध्ये गौर्यै तु पाद्यासैः पुष्पैर्धूपैश्च नैवेद्यदीपकैः॥२०॥ पूजयेद्द्विविनाविद्यान्से
वकामार्थसिद्धये॥३०॥ दुर्लिङ्गस्तु मैं रागस्थापनम्॥ अपर्पञ्च सोऽकुर्यात्सदि स्वाला
दित्यादिदेवतास्थापनम्॥ विनायकं च दुर्गां च वटुकं मातृकास्तथैव च॥ पूजयेत्सर्वतः पा
र्श्वतः या वाक्षिकुमारके॥३१॥ पूर्वस्यां प्रयोगे स्थापयित्वा विनायकम्॥ पश्चिमे

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्वाधिष्ठानस्य योनिमूलस्य विव॥ अथ ऋग्वेदचरणम्॥ ऋग्वेदो ब्रह्मणो मूर्तिर्लिङ्गस्तु तोय
॥६॥ स्तोमस्तु स्मृतः॥ अस्मिन् पदे पापायोगं ऋग्वेदप्रवृत्तो भव॥ भवामीति प्रतिवचनम्॥ अग्निमीडे पु ॥६॥
रोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजं होतारं रत्नधातमं॥ अग्निः पूर्वेभिरृषिभिरीड्यो नूतनैरुत सदेवा
ऽह वक्षति॥ अग्निना रयिमश्नवत् पोषमेव दिवे दिवे यशसं वीरवत्तमं॥ अग्ने यं यज्ञमध्वरं
विश्वतः परिभूरसि स इद्देवेषु गच्छति॥ अग्निर्होता कविः क्रतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः। देवो दे
वेभिरागमत्॥ अथ यजुर्वेदचरणम्॥ रुद्रदेवो नित्यं यजुर्वेदः शुभ्रावहः॥ तस्मान्नेत्रम
योनिस्थं यजुर्वेदप्रवृत्तो भव। भवेयमेतु॥ भवामीति प्रतिवचनम्॥ इषे त्वोर्जे त्वा वायव स्थ देवो
वः सविता प्रार्पयतु॥ श्रेष्ठतमाय कर्मण आप्यायध्वमघ्न्या॥ इन्द्राय भागं प्रजावतीरनमीवा ॥७॥
अयक्ष्मा मा व स्तेन ईशत माघशंसो ध्रुवा अस्मिन् गोपतौ स्यात बह्वीर्यजमानस्य पशून्पाहि
अथ सामवेदचरणम्॥ वैष्णवं सामवेदं श्यामवर्णं निद्रितम्॥ पां नर्पर्णममपदेऽस्मि

प्रथमं स्वस्त्ययनम्॥ आयुः शिक्षानपठनम्॥ कुमारिकार्चनम्॥ अथ ग्रहनिर्णयः॥
अथ देहत्यागे सौरो मासः शान्तिकर्मोपात्तु ... ऊर्ध्वं मासोत्तमः ... नवमेऽह्नि ... जलितम्
केवलं दुरितोपशमनाय ... स्वस्तिदर्शनाः ... ... पञ्चालो ... ...
दिवसे ... ... नवम्यां ... ... हृदये ... ॥ अथ ... ...
नाचरणम्॥ ... स्वस्तिसूत्रं ... ... ॥ ... ममापि ... ...
वर्षान्तिकः॥१॥ मत्वामोतिप्रतिवचनम्॥ ... ...
तु मज्जाने ... ... तस्मात्तु ... ... ॥ अथ पञ्चलोच
नमनम्॥ यथा चतुर्भिर्भोज ... ... तथा ... ...
शीतलम्॥ अलोपरमानेऽप्रथमं ... ... मतः ... ... ॥ ... ...

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥५॥ पुष्टिस्तथातुष्टिर्नात्मदेवलयासह॥ गणेशोदुर्गाक्षेत्रपालाद्यौपूज्याश्चषोडश॥ अथपञ्चाङ्गे
यामावाह्नं नंपूजनंचैव॥ गणाधिपतिश्च स्त्वं लंबोदरस्तु यो नित्यं गजमुखश्च प्रियात्मकेः॥ विघ्नं ॥५॥
हत्सर्वकार्येषु गणेशं त्वामावाहयाम्यहम्॥ ॐ गणानांत्वेतिपठनम्॥ गणेशाय इहागच्छ इहतिष्ठ॥
महेशस्यप्रियाकांता सिंहोपस्थासिनाहनः॥ विनायकस्य जननी गौरीमावाहयाम्यहम्॥
5 ब्राह्मीश्ववधूनसंनद्धो रखूलाम्बरालंकृतादित्याश्च गासिप्रानिवादिति वेतु॥ अद्रिनसिवान्
स्पत्योमावासिप्रिंशु स्तुत्वभुःप्रति॥ वादित्यास्त्वरवेतु॥ गौरि इहागच्छ इहतिष्ठ॥ पद्मनो
नप्रियाकांता त्रैलोक्यजननी सदा॥ कामदे[illegible]स्य जननीं पद्मामावाहयाम्यहम्॥ प्रति
पं पद्मपत्राहि स्वस्तिगामनेहसं येनविश्वापरिद्विषोवरुणालिविंदते वसु॥ पद्मे इहागच्छ इह
तिष्ठ॥ पद्मासनत्वा संहितः शैनो दैनाः सुरेश्वरः॥ वेजयंतस्य जननी शचीमावाहया
म्यहम्॥ निवेशनः संग[illegible]सविता सत्यध

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

न्सामवेदधर्मोमरः॥ मेवामीतिप्रतिवचनम्॥ ॐ अग्नाइ आग्नाहि वीतोइ हूताइ तोगस्तान्को हू व्यदान्तो याइ
तोगस्तान्तो हव्यदान्तो याहूतोयाइ नाइ हौ लासासा इ वामह्ये वाहिषी॥ अथ पूर्वं वराय वेदवे रक्ता मः॥ अजित
न्यूपधर्मोनित्यं ब्रह्मस्थाप्रकृतिरोलनम्॥ अस्य पत्नस्य प्रतिरुद्ध मध्वरा ध्वरो मरु॥ मेवामीतिप्रतिवचनम्
॥ शन्नोदेवीरभीष्टय आपो भवन्तु पीतये शंयोरभिस्रवन्तु नः॥ ॐ हे नमः आपः नमः॥ ॐ वास्तुप्रस्थाप
नेमः॥ यज्ञकुण्डान्तत्वादूर्वीजं यजमानो हसेपाः॥ जातुरचरविसंपु त्वा स्नानपात्रनि यो जपेत्॥ अग्नेपा
त्रे विधायः॥ पवित्रे स्थो इति कुशग्रहणम्॥ पवित्रे स्थो वैष्णव्यौ सवितुर्वः प्रसव उत्पुनाम्यच्छिद्रेण प
वित्रेण सूर्यस्य रश्मिभिः॥ देवीरापो अग्रेगुवो अग्रेपुव इति जलग्रहणम्॥ यज्ञोः सोति पवनं॥ ॐ रक्षांसि रक्षा
दितिर्दुर्को॥ ज्येष्ठवाइति चरुनम्॥ अधिमिन्नसीमहं तो त्वाहुताः॥ पापक्षीति फलम्॥ हिरण्यग
र्भेति हिरण्यम्॥ यथः प्रविशामिति दुग्धम्॥ दधि क्रांव्णो इति दधि॥ अप्लवनाय हस्ता नामानि
ओं नमः पवमानसची मेवा स्वाविनी विजयाजया॥ देवसेनास्वधा स्वाहा मातरो लोकमातरः॥ धृतिः
CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥६॥ जयन्तिजप्यासावाहयाम्यहम्॥ वन्हीं नां पितावहुरस्यपुत्रं च्छ्रिस्वाकृपोनु शामाना वग ॥६॥
न्तु॥ इमुञ्चिः शंकाः प्रतनाधस्वसर्गौ पश्चिमनिनद्धो जपतिश्रस्तनः॥ जेषै इहागच्छ इहतिष्ठ
सोनाजानुजपोनित्यंसेनाविजयवाहिनी॥ धजमा नहिताश्चोपसेनासावाहयाम्यहम्
॥ देवानांमनुष्यमतिर्भजपुत्रां देवानाहंनातिनसिजोनिवर्त्तलां देवानाहं संस्थ
नुपदिमावपं देनां श्राद्धः प्रतिचंतु सौवसे॥ देवसेने इहागच्छ इहतिष्ठ॥ स्वधापितृ
6 न्प्राप्यपुतिदंनामिष्ठं [illegible] तुलं तथा॥ पितृपन्नेः स्वधानित्यं स्वधामावाहयाम्यहम्॥
पितृभ्यः स्वधापिभ्यः स्वधानमः॥ पितामहेभ्यः स्वधापिभ्यः स्वधानमः॥ प्रपितामह
हेभ्यः स्वधापिभ्यः स्वधानमः॥ अत्रपितरोऽमीमदंतपितरोऽतीतृप्यंतपि
तरः पितः शुंधध्वम्॥ स्वधे इहागच्छ इहतिष्ठ॥ स्वाहापाई पतेवन्हिः स्वाहादेवमुखे
तथा॥ स्वाहांते वे [illegible] स्वाहामावाहयाम्यहम्॥ स्वाहे [illegible] संवनु या [illegible] मुहेचो

CC-0. Lal Bahadur Shastri Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ऐन्द्रानलस्यौ सप्तत्रेपा धीनाम्॥ प्राचि इहागच्छ इह तिष्ठ॥ जयाविहितो नोपुरुषो लोके सव
स्त्रीनिन्दितः॥ दैवे नपितृसदा कर्म्यापाभ्यो भामा वाहयामहम्॥ यां मेधां देवगणाः पितरश्चो
पासते तेन यामाम द्य मेधया मे मेधाविनं नं कुरु स्वाहा॥ मेधे इहागच्छ इह तिष्ठ॥ देवस्य
मातरं सीलां ब्रह्मतेजस्विनीं सदा॥ प्रसन्नरागं सुरवं धात्रुकं सावित्री मा वाहयाम्यहम्॥
उपयामगृहीतोऽसि सावित्रोऽसि चनो धाश्चनोधा असि चनो मयि धेहि जिन्व य
ज्ञं जिन्व यज्ञपतिं भगाय देवाय त्वा सावित्रम्॥ सावित्रि इहागच्छ इह तिष्ठ॥ जयाविजये
नित्यं देवानां दानवे कुवां॥ विजया विजयो नित्यं विजयामावाहयाम्यहम्॥ विस्त्रं ध
नुः कपर्दिनो विशल्यो वाणवां उत स्मालेषां नस्य पाइषवः॥ आभुरस्य निषंगधिः॥
विजये इहागच्छ इह तिष्ठ॥ जयाम्यत्रे सौदेवानामधिपः स्तु पाजी पतिः॥ देत्सा नव सो

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥७॥ षिद्वदानद॥ यजमानहितार्थाय पुष्टिकामा वाहयामहे स्म॥ नयस्त्वमे न यश्च मे पुष्टश्च मे पुष्टिं
च मे विभुं च मे प्रभुं च मे पूर्णं च मे पूर्णतरं च मे कुयवश्च मे ऽक्षितश्च मे ऽन्नं च मे ऽक्षुच्च मे यज्ञेन क ॥७॥
ल्पंताम्॥ पुष्टे इहागच्छ इह तिष्ठ॥ यथा लोकेषु भूतानां ... प्रपितामहः॥ ईशानत्वं जग
तां तुष्टिं मां वाहयाम्यहम्॥ ॐ त्वष्टा तुरीयो अद्भुत इन्द्राग्नी पुष्टिवर्द्धना॥ द्विपदा छन्द इन्द्रि
यमुक्षा गौर्न वयो दधुः॥ तुष्टे इहागच्छ इह तिष्ठ॥ यथा तुष्टोऽस्तु वृद्धिः स्यात् कुले तुष्टा तु सर्वदा॥
पत्नीस्पदं ... कुलदेवतां मां वाहयाम्यहम्॥ ॐ देवं देवं वो ऽवसे देवं देवमभिष्टये॥ ॐ दे
वं देवं हुवेम वाजसातये गृणन्तो देव्या धिया॥ आत्मकुलदेवते इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अथ षो
त्पादं ॐ भूर्भुवः स्वः इति जपवाने गौर्यादि सहित गौर्यादि षोडशमातॄणां पूजनमहं करिष्ये॥
इदमासनं गणपति सहित षोडशमातृभ्यो नमः॥ इदं पाद्यं षोडशोपचारैः पूजनं ... नमः॥ पुनरा
चमनीयम्॥ गणपतये नमः॥ ॐ गौर्यै नमः॥ ॐ पद्मायै नमः॥ ॐ शच्यै नमः॥ ॐ स्वाहा
यै नमः॥ ॐ स्वधायै नमः॥ ॐ मातृभ्यो नमः॥ ॐ लोकमातृभ्यो नमः॥ ॐ धृत्यै नमः॥ ॐ पुष्ट्यै नमः

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

...षु जेन्यताः ॥ आतिष्ठं [illegible] इन्द्रियं [illegible] ॥ [illegible] इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ मातरः सर्व

जैन्नानां देवानामपि मातरः गन्धर्वयक्षनागानां मातृणां [illegible] स्वाहा ॥ [illegible] मा

तरः [illegible]

[illegible] मातर इहागच्छ इह तिष्ठ

[illegible] लोकानां [illegible] स्वाहा ॥ [illegible]

[illegible] ॥ [illegible] र इ

हागच्छ इह तिष्ठ ॥ [illegible] नमः ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] स्वाहा । [illegible] इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ [illegible]

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धाव

नां अनुकांपुको कुल शार्ङ्गशांभगतं थांचमालामहेममा[illegible]नामहेदेवप्रमालामहा नाम॥ अनुकांतु

कांतं केशार्ङ्गशाम्॥ सकलं अस्मात् दीप्त केसांगतां हंसि अर्धं दूमं [illegible]प चिमितं ते भ्यो नमः केल्याणं ॥८॥

॥८॥ वृद्धिः॥ स पारिदुर्दिवे अ: स वं नहू सांम्॥ नागसह षि पैः सूत्रे शा लं पुरि पात्रं कुलाम्न ओ ले घ तो॥

ष्टं ततो गताभिषं नमस्तस्मै नमस्कृत पितामहम्॥ विष्णुदुष्टि पदेवांग नधसत्याश्वस्त तीर॥ स्वा

नसेत्र नमस्तस्मै इन्द्री नापं विशाकेनम्॥ धनदी गर्भसंभूतं प्राचिपुत्रं वृहस्पतिम्॥ दैत्याचार्यं नं

8 मस्तस्मै पमूढं च नमहे गुरुहम्॥ नानुं केतुं नमस्तस्मै सपहनं भौमिकेस्थतः॥ काद्देवेतुः सर्वान्मुनीं

स्व प्रशमा साम्यहम्॥ गर्गं मुनिं नमस्तस्मै नानं दंमुनिसत्तमम्॥ वसिष्ठ मषि शार्दूलं विश्वामित्रं च

तापुनिम्॥ व्यासं कविं नमस्कृत्य सर्वशास्त्रविशारदम्॥ विप्राधि कविरामानूपं प्राल्मीकं स्वनपोध

नान्॥ तानसर्वान् ऋषिवस्ता प पहनं ध्यांकनो म्यहम्॥ तेभ्यो लब्ध्वा तु सूत्रेपाचौ नो नेति धाम॥ पूर्वादि

दिक्षु सर्षपान् विक्षिपेत्॥ पूर्वे रक्षतु गोविन्दो आग्नेय्यां गरुडध्वजः॥ याम्यां रक्षतु वाराहो नारसिंहं

तु नै। ऋत्येस्म॥ वारुण्यां केशवो रक्षेत् वायव्यां मधुसूदनः॥ उत्तरे श्रीधरो रक्षेत् ऐशान्ये वामदेवः॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ॐ तुष्ट्यै नमः ॥ ॐ आत्मकुलदेवतायै नमः ॥ इदमनुलेपनं गणपतिसहितषोडशमातृभ्यो नमः ॥ ए
ते गन्धाक्षताः ॥ इदं सिन्दूरम् ॥ इमानि पुष्पाणि ॥ इमानि बिल्वपत्राणि ॥ एष धूपः ॥ एष दीपः ॥ गणादिदनैवे
द्यं नैवेद्यम् ॥ इदमाचमनीयम् ॥ वसोर्द्धारां ददामि ॥ ॐ वसोः पवित्रमसि शतधारं वसोः पवित्रमसि सहस्र
धारं देवस्त्वा सविता पुनातु वसोः पवित्रेण शतधारेण सुप्वा कामधुक्षः ॥ अद्येहेत्यादि षोडशमातृ
भ्यो गणाधिपेभ्यः इदं घृतोपकल्पितान्नं नमः ॥ अथ नान्दीश्राद्धम् ॥ मात्रादित्रयपितादित्र
यमातामहादित्रयपत्नीसपिण्डानां विश्वेदेवा इदमन्नं तेभ्यो नमः ॥ ॐ अमुकगोत्राः मातृपितामही
प्रपितामह्यः अमुकीदेव्यः ॥ ॐ अमुकगोत्राः पितृपितामहप्रपितामहाः अमुकामुकामुकशर्मा
णः ॥ ॐ मातामहप्रमातामहवृद्धप्रमातामहाः अमुकामुकामुकशर्माणः ॥ इदमन्नं तेभ्यो
भ्यो नमः ॥ कल्याणं वदेः ॥ मात्रादित्रयपित्रादित्रयमातामहादित्रयपत्नीसपिण्डेभ्यो विश्वेदेवाः संकल्प
प्य - दक्षिणाश्राद्धसाङ्गतार्थं सिद्धं पिण्डं दक्षिणा पाणिमिलितं विश्वेदेवाः प्रीयन्तां वा नमः ॥ अमुकगो
त्राणां मातृपितामहीप्रपितामहीनां अमुकामुकामुकीदेवीनां ॥ अमुकगोत्राणां पितृपितामहप्रपितामहा

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

त्वौ द्वि

१ ॥१८॥ व्याः पुनंतु विश्वाभूतानि जातवेदः पुनीहि मां॥ ॐ ब्राह्मणाः अस्य यजमानस्य गृहे ऋद्धिं भवंतो १ ॥१८॥
ब्रुवंतु॥ ऋध्यास्तोमं॰ तां मृ ३॥ सत्रस्य ऋद्धिरस्यगन्मज्योतिरमृता अभूम॥ अभूम्या दिवं पृथिव्या अध्यारु
हामाविदाम देवान् स्वर्ज्योतिः॥ ॐ ब्राह्मणाः अस्य यजमानस्य गृहे स्वस्ति भवंतो ब्रुवंतु॥ ॐ स्वस्ति ३॥ ॐ
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो ऽरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्द
७ धातु॥ ॐ ब्राह्मणाः अस्य यजमानस्य गृहे कल्याणं भवंतो ब्रुवंतु॥ ॐ कल्याणं ३॥ यथेमां वाचं कल्या
णीमावदानि जनेभ्यः ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च स्वाय चारणाय प्रियो देवानां दक्षिणा
यै दातुरिह भूयासमयं मे कामः समृध्यतामुप मादो नमन्तु॥ ॐ ब्राह्मणाः अस्य यजमानस्य गृहे पुष्टिं
भवंतो ब्रुवंतु॥ ॐ पुष्टिं ना ३॥ ॐ नग्नि स्व मे नाग्नि स्व मे पुष्टं च मे पुष्टिश्च मे विभुं च मे प्रभुं च मे पूर्णं च मे
पूर्णतरं च मे कुयवं च मे ऽक्षुत्समे ऽपहेनेन कल्पन्ताम्॥ ॐ ब्राह्मणाः अस्य यजमानस्य गृहे शान्तिं भवं
तो ब्रुवंतु॥ ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिर्वन

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रुपूगोवर्द्धनोरस्रे दक्षस्तोचमहीधेनः॥ स्वंदूरादिकोनप्ते द्यावृद्धेवोजना इतिः॥ पपाग्नेत्रस्रेतांवांरवः प
ष्ठ चपपमुत्तमम्॥ वामपार्श्वेऽग्रदानप्ते दृष्टिस्तो ० चमुदर्शोनः॥ उपेन्द्रोनप्तनांवृ स्वमाला नाष्ठिा ऽवतुमा
वेदः॥ अग्ने दमयुतोनप्ते पजुर्वेदमवोप्रजः॥ प्रोसोनप्ते सार्द्धेनमानि चुपर्वासोच्चमाधवः॥ उ
पदैव्यास्तुपाविप्रात्तेतुउदेरा नप्तिताः॥ नप्तेदेवधुमसी का प्रो पजन्मानं समाधिकम्॥ नप्ताहीनं तु प
स्थानं तत्सर्वेनप्तातांहरिः॥ वेदनं नत्तु कर्लौभ्यो नप्ताधुमे स्वस दिपेः॥ नप्तोहं नवयज्ञं वेस्म
विमिदमतःलवयज्ञमुक्तिं नामिपमोनिजोम मात्मोनि नवस्वानेदमहंतं वयज्ञमुक्तिं नामि पंमे सलुन
मसमानोनि नवस्वानेदमहंतं वयज्ञमुक्तिं नामि पंमे सर्व धुनपस्त संवधुनिं नवस्वाने
पमहंतं वयज्ञमुक्तिं नामि पं वैसजातो जनस जातोनि नवस्वाने वक्रीत्यांकिनामि॥ मपजा
दावदनमिनिमं नेसा॥ प्राक्तसाकनेसूनं वधूानि॥ मपधुरुपाहं वाचनम्॥ प्राक्तसाः मस्यप
जमानस्य रुहेपुरुषाहं मंतो वनेतु॥ पुरुषाहं उपुरुषाहं ऽपु नंतेमां देवजनाः पुनंतु मनसा

CC-0. Lal Bahadur Shastri Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥१०॥ सुरांगदाय पापरोगहर्त्रे गदाहस्तो यमुनातीरेसंस्थ त्रिकोणे चंद्रहोमे हां हं त्वा तिष्ठ ॥ ॐ ह्रां ह्रीं प्रवतेती ध्रांत प्रांगाय नम ॥१०॥
नमः ॥ नितांतमद्भुतं सर्वं मावेशेन नामाह यामि स्थापयामि ॥ ॐ नमः शिवाय अर्घ्य पाद्यमाचमनं स्नानं ...
यं लिलिज्ज न्वत्ले ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः नमोस्तु सोमाय ... गदाय नमः सोमे य
वाहन ... सोमसमुद्भव ... ह्रां ह्रां तिष्ठ ॥ पीतं शशिं ... सौम्यं ... ॥ इन्दु
ज सोम्य नामानं यमाय ... यामि स्थापयामि ॥ ॐ उद्बुध्यस्व ... ॥
॥ ... ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः पीतमान्यावेन ... पीतव
... ह्रां ... ह्रीं
तिष्ठ ॥ गुरुं तु ... पीताम्बराणि ... यामि स्थापयामि ॥ ॐ ... ते ... ग्रं
... चिन्त्यम् ॥ ॐ
भूर्भुवः स्वः पीतमान्याय ... सोमं
व ... ह्रां ह्रीं तिष्ठ ॥ गुरामं गुरु ... विधानम् ॥ ॐ [illegible]
... यामि स्थापयामि ॥ ॐ ... पः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्पतयः शांन्तिर्विश्वेदेवाः शांन्तिर्ब्रह्म शांन्तिः सर्वं शांन्तिः शांन्तिरेव शांन्तिः सा मा शांन्तिरेधि सुशां
न्तिर्भवतु॥ अथ पञ्चसूत्रं बध्नाति॥ यदाबध्नन्दाक्षायणा हिरण्यं शतानीकाय सुमनस्यमानाः त
न्म आबध्नामि शतशारदायायुष्मान् जरदष्टिर्यथासं॥ अथ नवग्रहस्थापनम्॥ सहस्रदीप
न्नमामन्त्रहस्तां प्रपश्यन्तस्थः॥ इत्यादित्यस्य सर्वांगं मां त्वमावाहयाम्यहम्॥ ॐ आकृष्णेन र
जसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च हिरण्ययेन सविता रथेन देवो याति भुवनानि
पश्यन्॥ ॐ भूर्भुवः स्वः पद्मासन पद्मकर पद्मगर्भसमद्युते॥ सप्ताश्वरथसंस्थित कलिं
गदेशोद्भव काश्यपगोत्र सूर्य इहागच्छ इह तिष्ठ॥ हिमांशुं शुभ्रवर्णं सोमं द्विजराजं निशाकरम्
पूजां वैकल्पिकां मत्स्य सोममावाहयाम्यहम्॥ ॐ इमं देवा असपत्नं सुवध्वं महते क्षत्राय महते
ज्यैष्ठ्याय महते जानराज्यायेन्द्रस्येन्द्रियाय इमममुष्य पुत्रममुष्यै पुत्रमस्यै विश एष वोऽमी रा
जा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानां राजा॥ ॐ भूर्भुवः स्वः श्वेत श्वेताम्बर धर दशाश्व श्वेतभू

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

५२१॥ जगत्यां जगत्ये न तं कलेन तं जीवाः मागधः कस्मिंश्चन ॥ ईश्वान इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ ईशानस्त्वा प्रा
कौन्तासिहो यस्यास्ति वाहनं ॥ विनायक यजनं नीसो नीसावाहनं यास्य हं स ॥ ॐ श्री स्वते तं ह्मो स्वप ॥२१॥
त्यावहो गत्रे पार्श्वे नाध्व ... रूपम दिव तो साश्च स ॥ इन्द्रानि षारा मुम ई षा या सूर्वे स्यो कं म ई षा रा गो
चि इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ स्वोदः तेना पि पो नि त्वं म हे श स्या त्वं जो वि भुः ॥ गिरिजा पं नं नी प स्य स्कन्द स्ना
वाहनाम्य प्राप्ता म्य तंस ॥ ॐ जेङ्कारः प्रथमं जायमानो घ्नलसमुद्राद्धनवावृरोवानत् ॥ स्वेनस्य पक्षा हरि
णस्य वाहोउपस्तु त्यं महिजातं ते अर्वन् ॥ स्कन्द इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ वनोदवे जगत्स्य च प्रदेजगत स्ववनाः
लेह मौपतिं नमे यालो ... मा वाहना म्य हं स ॥ ॐ विष्णो न ... विष्णो ... विष्णो स्यूनति वि
स्तो ध्रुवो ऽसि वैष्णव मसि विष्णवे त्वा ॥ विष्णो इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ ॐ ... सि देव ब्रह्मो ...
तो जसं स ॥ ... वेदानि ... हंस वाहनं संप्रतन स ॥ ॐ ब्रह्म यज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः ॥ सुरुचो वेन आ
वः सवुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनि मसतश्च विवः ॥ ब्रह्मन् इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ ...
हं देवं ... शचीपतिम् ॥ ऐरावत समारूढं वज्रहस्तं ... सजोषा इन्द्र ... मरुद्भिः सो
मपिब वृत्रहा शूर विद्वान् ॥ ... इन्द्र इहागच्छ इह तिष्ठ ॥

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सोमंप्रजापतिःऋतेनसत्तुमिंद्रियंविप्रानपं शुक्रमंधसइन्दुस्यइन्द्रियमिदंमधुः॥ ॐ भूर्भुवःस्वः शुक्रमास्यांवनेषर
शुक्लवर्णशामेतालकृतवृत्तन्यवर्तुवेनसगदावरपाशेभोजकटदेशोद्भवभार्गवगोत्रशुक्र इहागच्छ इह तिष्ठ॥ वे नो
नुवेक्षणमने स्वधं नगतिचापिशाम्॥ श्रीशनैश्चरमहं मंत्रपाशि मा वाहयाम्यहम्॥ ॐ शन्नोदेवीरभीष्ट
य आपोभवंतुपीतये संजोरभिस्रवंतुनः॥ ॐ भूर्भुवःस्वः शनैश्चरमास्यांवनेषर कृष्णवर्णराकनालवदने
खड्गचर्मगदावरपाशेयचतुर्भुजगर्ध्वमवाहन सौराष्ट्रदेशोद्भवकाश्यपगोत्रशनैश्चर इहागच्छ इह तिष्ठ॥ ॐ
वें[illegible] न्द्राक्रमहंसोयतुप्रस्ताङ्गस्येत्सुनः॥ नीलमेघप्रतीकाशं राहुमावाहयाम्यहम्॥ ॐ कयान
श्चित्र आभुवदूतीसदावृधःसखा कयाशचिष्ठयावृद्धः॥ ॐ भूर्भुवःस्वः नीलमास्यांवनेषरेन्दुनील
समभृते॥ धूम्रेवेनवागामा स्तनेच्चवे चेतुर्भुजिनाठीशांप्रदेशोद्भवपैठीनसगोत्रराहो इहागच्छ इह तिष्ठ॥
उप्रमहा शांमञ्चेतु न श्रेत्रयह चापि शाम्य॥ निर्ऋतीशांकुरन्विचक्षणाम् केतुमावाहयाम्यहम्॥ ॐ केतुंकृ
ण्वन्नकेतवेपेशोमर्याअपेशसेसमुषद्भिरजायथाः॥ ॐ भूर्भुवःस्वः चित्रमास्यांवनेषरचित्रवर्णकाधिवाहेसं
लवेदिस्लसमुद्भवजैमिनिगोत्रकेतो इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अथ अधिदेवताआवाहनम्॥ गंगा यस्य जटा जू
टे वृषभो यस्य वाहनः माले यस्य निशानाथो ईशानं वाहयाम्यहम्॥ ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किंचि

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥१२॥ न्मान् राजसा सत्तेन पंषा जसा सेल ॥ आप इहागच्छ इहतिष्ठ ॥ यो देवो नवि सूक्तानि स्वं लोके धारयते नृपा ।
सर्वंसहा वसुमती धरा मावाहयाम्यहम् ॥ ॐ भूरसि भूमिरस्यदितिरसि विश्वधाया विश्वस्य भुवनस्य ॥१२॥
धर्त्री पृथिवी यच्छ पृथिवीं दृंह पृथिवीं मा हिंसीः भूमे इहागच्छ इहतिष्ठ ॥ यस्मो देवो जगत्स्रष्टा विष्णुर्देवो जगत्प्रति
स्वमतः ॥ लक्ष्मीपतिर्नेत्रा लोविष्णुं मावाहयाम्यहम् ॥ विष्णो रराटमसि विष्णोः श्नप्त्रेस्थो विष्णोः स्यूरसि
विष्णोर्ध्रुवोसि वैष्णवमसि विष्णवे त्वा ॥ विष्णो इहागच्छ इहतिष्ठ ॥ आवाहयामि देवेशं शचीवंद्यं शचीपतिम्
ऐरावतसमारूढं वज्रहस्तं सुराधिपम् ॥ ॐ त्रातारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवे हवे सुहवं शूरमिन्द्रं हवा
12 मि शक्रम् ॥ पुरुहूतमिन्द्रं स्वस्ति नो मघवा धात्विन्द्रः ॥ इन्द्र इहागच्छ इहतिष्ठ ॥ ऐन्द्रीं शक्तिं समादिष्टां त्रैलो
क्यविजयप्रदाम् ॥ इन्द्रो वै देवता यस्या ऐन्द्रीमावाहयाम्यहम् ॥ ॐ ऐन्द्री दैवीर्विशोमरुतोऽनुवर्त्मानो भवन्
यैन्द्री दैवीर्विशो मरुतोऽनुवर्त्मानोऽभवन् ॥ एवमिमं यजमानं दैवीश्च विशो मानुषीश्चानुवर्त्मानो भवन्तु
ऐन्द्रि इहागच्छ इहतिष्ठ ॥ आवाहयामि देवेशं प्रजापतिं महोदरम् ॥ कर्त्तारं सर्वलोकानां सर्वेषां च गुणावहम् ॥
ॐ प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा रूपाणि परि ता बभूव ॥ यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सूर्यवंशदेवोयं महितेशः समचिंतितः ॥ पसुनाथस्य भक्तिनीयम आवाहयामि स्वाहा नमः ॥ ॐ पुत्राम
यो पुत्रः सूर्यस्य लोलपसेदेवत्वात्सविता नम आनत्यै पवित्राः सर्वं स्वधं स्वाहा श्रद्धि नमि सोचि
नसिनवासि ॥ ॐ नमकेइत्यागच्छ इहतिष्ठ ॥ कालः कालश्च नीतसुलोका नाचेमपञ्च प्रदः ॥ पजेमानहितायी
यकालसमावाहयामि स्वाहा नमः ॥ ॐ कार्तिकिसि सप्तदुल्यवेपितापाड्डुन्नेपायि ॥ सनादोश्रंसिनगमस्त्वमो
षधीमिशेषधीः ॥ आत्वेइत्यागच्छ इहतिष्ठ ॥ वेसवकानी चेदिवानांपुत्रा शुभंविविधिजनकः ॥ पसोस्व
नक्षत्राधिपतिश्चित्रगुप्तं आवाहयामि स्वाहा नमः ॥ इन्धे नामत्वाधानवं सम्मीधी नमहिमापुनंतवं समीधीमहिवप्रस
नो वपुषे स्वलनं सहदेवानाः ॥ सहस्रलतं सपन्नादंमे नमदंगासोभ्यदम्पाचित्रा वसोस्वस्ति नेपानमलीय
चित्रगुप्त इत्यागच्छ इहतिष्ठ ॥ ॐ पवस्त्वामावाहनम् ॥ ऋतिलोर्ष्व समृद्धोलि त्वं वसुपिंगलकेशवनः ॥ आहेवेरास्य सो॥
वैमबोधयितमावाहयामि स्वाहा नमः ॥ ॐ अग्निनं दूतं वृणीमहे अगाहं सुपसुवेदेनामालादयादिह ॥ ॐ त्वेइत्या
गच्छ इहतिष्ठ ॥ ॐ इयत्पापसपुण्यपर्जन्यो आयो वैसास्तितीरनम ॥ ॐ पवश्चोविष्णुः शेते ॐ पवमावाहयामि स्वाहा नमः
ॐ अग्नयेनमः लनसुमेधजंभयाप्युथतयशालिप्ताया मेधेत्वाजिनः देवीन्नपोदेवी वड्भिपतुर्लिः केशे

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

...स्ते ... कुंभलस्ते

॥१३॥ समभिवि लो विहश्याप्रलिपद्रप्रल पोलस्तत्वं सलः समाप्रानुलदंलनिहम॥ पौलेपपिवं कविहां कपुहिं ॥१३॥
द्रुमि सानुले॥ नूमिले हृचेसहलोकं कलो तु॥ आवाहयामि इहागच्छ इह तिष्ठ॥ ... चलमौ नूपेदेवानामपिद्रुहं
मो॥ आपुर्वि पालिवि मलो यावि वलोले रुपाम्पहम्॥ अ विवनावेजसाव हुः प्राशोनसनचिलो वीर्ये वा वेन्द्री
वन्नेनेन्द्रापद्द्वामिप्रम्॥ आवि नीलकान इहागच्छ इह तिष्ठ॥ इति पंचोपचारान्... नम्॥ ... आवा
सानम्॥ गजस्कंधं समारूढं वज्रहस्तं सुरेश्वरम्॥ आवाहयामि यज्ञेऽस्मिन्पूजेयं प्रतिगृह्यताम्॥ ...
13 नावमिंद्रमविलानामिंद्र पंचवेहवे पुरुहवपंतुवमिंद्रं हुवामि शक्रं पुरुहूतमिंद्रं स्वस्ति नो मघवा
धात्विंद्रः॥ इन्द्र इहागच्छ इह तिष्ठ॥ ... ज्वलेदूं मेषवाहनसंयुतम्॥ आवाहयामि यज्ञेऽस्मिन्पूजेयं प्र
तिगृह्यताम्॥ अग्निं दूतं पुरो दधे हव्यवाहमुपब्रुवे देवाँ आसादयादिह॥ अग्ने इहागच्छ इह तिष्ठ॥ महामहिष
मारूढं दंडहस्तं महाबलम्॥ आवाहयामि यज्ञेऽस्मिन्पूजेयं प्रतिगृह्यताम्॥ यमाय त्वाङ्गिरस्वते पितृमते
र्सेत्वा लवसेदेवस्त्वा सवि ... नामध्वौ नक्तुपपिध्याः सत्वंवस्यस्याहि अश्विनाशिवसो चिवभि ... तपासि॥
यम इहागच्छ इह तिष्ठ॥ ... मारूढं ... ॥ आवाहयामि यज्ञेऽस्मिन्पूजेयं प्रतिगृह्यताम्

CC-0. Lal Bahadur Shastri Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र्यो नाशं ॥ प्रजापते इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ मनीषिभिर्भूषित नशिखावाः सहस्रफणासंयुतः ॥ धनं धान्यं प्रदेहि नित्यं सर्प
मावाहयाम्यहम् ॥ ॐ नमोऽस्तु सर्पेभ्यो ये के च पृथिवीमनु ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्यो नमः ॥ सर्प इहागच्छ इह तिष्ठ
श्वावाहयामि देवेशं प्रजापतिं महोदरम् ॥ कौमारीं सर्वलोकानां नारीणां च शुभावहम् ॥ ॐ ब्रह्म यज्ञानं प्रथमं पुर
स्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आवः ॥ स बुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च विवः ॥ ब्रह्मन् इहागच्छ इह
तिष्ठ ॥ हुतिप्रियाग्निदेवता ॥ सप्तर्षिलोकपालानां ज्ञानम् ॥ आवाहयामि देवेशं गणेशं सर्वकामदम् ॥ अग्नि
मूर्द्धं देवं नित्यं विघ्ननाशकरं सदा ॥ ॐ गणानां त्वा गणपतिं हवामहे प्रियाणां त्वा प्रियपतिं हवाम
हे निधीनां त्वा निधिपतिं हवामहे वसो ॥ वसो मम आहमजानि गर्भधमा त्वमजासि गर्भधम् ॥ गणेश
इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ आवाहयाम्यहं देवीं दुर्गां दुर्गार्तिनाशिनीम् ॥ देववन्द्यपदां कीं सिंहवाहनसंयुताम्
ॐ श्री स्वतेलि पतिव्यो ॥ दुर्गे इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ सर्वप्राणिहितो वायुः पुण्यगो प्रस्वात्ति वाहनः ॥ पवनस्य
धरता पापं वायुमावाहयाम्यहम् ॥ वायवायुं वायुः स्वान्या पज्योति सनेन द्रोन कुलिशम् ॥ कुं सिम्या
संभूनैस्तु नेस्यासी सि: स्याली नपोलि ॥ वायो इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ उत्तिष्ठ प्रदनं नस्रूपम कोन रांनि

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥९८॥ (पो॰) अलिङ्गस्थलाम्॥ ॐ ब्रह्म यज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आवः। स बुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च यो- ॥९८॥
निमसतश्च विवः॥ अनेन इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अनेनैकपञ्चाशीतीनां सह स्थापं पूजनम्॥ आवाहयामि पद्मेऽस्मिन्पूजे-
ऽप्रतिगं स्थलाम्॥ ॐ नमः सर्वेभ्यो देवेभ्यो ये के च पृथिवीमनु ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः॥ अनेन इहागच्छ इ-
ह तिष्ठ॥ इति हृदि [illegible] पूजनम्॥ अथ क्षेत्रपालपूजनम्॥ कौलाने विन्ध्यकूटे तुहिनगिरिवने किं च सौराष्ट्रदेशे कालो-
नाके सिंधुदेशे मगधपुरवरे कौशले वा कलिङ्गे॥ कश्मीरे कोङ्कणे वा [illegible] हृदि [illegible]
14 सर्वे सर्वे नृपा दुरितभयहराः पान्तु वः क्षेत्रपालाः॥ क्षेत्रस्य पो [illegible] नामि [illegible] लोहि [illegible]
माधं सी॥ क्षेत्रपाल इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अथ नक्षत्रादीनाम्॥ नक्षत्रेभ्यः स्वाहा नक्षत्रिपेभ्यः स्वाहा अहोरात्रे-
भ्यः स्वाहा अर्धमासेभ्यः स्वाहा मासेभ्यः स्वाहा ऋतुभ्यः स्वाहा आर्तवेभ्यः स्वाहा वत्सरेभ्यः स्वाहा उदेभ्यः स्वाहा दिवसेभ्यः स्वाहा
मत्रभ्यः स्वाहा विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहा [illegible] स्वाहा [illegible] स्वाहा [illegible] भ्यः स्वाहा पुरुषेभ्यः स्वाहा परलेभ्यः स्वा-
हा [illegible] स्वाहा॥ अथ विष्कम्भादि नक्षत्राणि इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अथ योगादीनाम्॥ [illegible] योगे तव [illegible]
[illegible] नमस्ते [illegible]॥ विष्कम्भादि योगा इहागच्छ इह तिष्ठ॥ अथ वास्तुपूजनम्॥ वापीकूपतडागादेपूज-
नीयाहि [illegible] वास्तु [illegible]॥ ॐ नमो वास्तोष्पते [illegible]॥ वास्तु

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ॐ नमः स्तुते निर्ऋतिले तिग्मतेजो यस्मयं विवृतास्यं बुभेत्सा ॥ पमेनल्ले प म्यालं विदानोन मेनाकेमे ध्वि
ओहये नमः ॥ नैर्ऋते इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ मकरस्कंधे समारूढं पाशहस्तं महाबलम् ॥ आवाहयामि प
द्मेऽस्मिन् पूजयेयं प्रतिष्ठ सुतां मम ॥ ॐ इमं मे वरुण श्रुधी हवमद्या च मृडय त्वामवस्युराचके वरुण इहागच्छ
इह तिष्ठ ॥ मृगस्कंधे समारूढं ध्वजहस्तं महाबलम् ॥ आवाहयामि पद्मेऽस्मिन् पूजयेयं प्रतिष्ठ सुतां मम ॥ वायवे
वायव्यां न्याप्नोति ॥ तत्ते नवद्वारा केशरांगो स्याम सास्तो स तेस्या जीवितः स्या जीवा प्नोति वायो इहागच्छ
इह तिष्ठ ॥ अश्वस्कंधे समारूढं गदाहस्तं महाबलम् ॥ आवाहयामि पद्मेऽस्मिन् पूजयेयं प्रतिष्ठ सुतां मम
कुविदंग यवमंतो यवं चिद्यथा दान्त्यनुपूर्वं वियूय इहेहैषां कृणुहि भोजनानि ये बर्हिषो नम उक्तिं यजंति
कुबेर इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ वृषस्कंधे समारूढं शूलहस्तं त्रिलोचनम् ॥ आवाहयामि पद्मेऽस्मिन् पूजयेयं प्रति
ष्ठ सुतां मम ॥ ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किंचिज्जगत्यां जगत् तेन त्यक्तेन भुंजीथा मा गृधः कस्यस्विद्ध
नम् ॥ ईशान इहागच्छ इह तिष्ठ ॥ हंसस्कंधे समारूढं साक्षसूत्र कमंडलुम् ॥ आवाहयामि पद्मेऽस्मिन् पूजयेयं

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ह्म १ ॐ तत्सद्

तोर

॥१५॥ अनया स्थलया पूजया अस्य आवाहिता देवाः सुप्रीता वरदा भवंतु॥ अथ दशमोद्ध लिंगाय प्रतिष्ठापूजनं च॥ ॐ भूर्भुवः
स्वः तेजः स्मार्क स्थाने प्रतिष्ठितं ॐ दुर्गां प्रजापतये॥ अथ दशमं सहस्रं निवांपूजा॥ अथ केतोर्निहित सप्त पांशिनिवस ॥१५॥
ऋषिः सविता देवता अनुष्टुप् छंदः कपिल नामाग्नौ अत्र कौशिमिन्धिः सा ज्वलिते तच्छुल्वपुत्रा भिः सूर्यप्रीतये होमे विनि
योगः॥ ॐ आरात्कैतनय जगता वर्त्मो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च हिरण्ययेन सविता रथेनादेवो याति भुवनानि पश्यन्॥
इमंदेवेति वरुणा ऋषिः सोमो देवता पंक्तिः धूमकेतु नामाग्नौ पालाश समिन्धिः सा ज्वलिते तच्छुल्वपुत्रा भिः चंद्रप्रीतये होमे
विनियोगः॥ इमं देवा असपत्नं सुवध्वं महते क्षत्राय महते ज्यैष्ठ्याय महते जानराज्यायेन्द्रस्येन्द्रियाय इमममुष्य पुत्रमम
15 ष्यै पुत्रमस्यै विश एष वोऽमी राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानां राजा॥ अग्निर्मूर्धेति प्रजापति ऋषिः भौमो देवता
गायत्रीः धूमकेतु नामाग्नौ खदिर समिन्धिः सा ज्वलिते तच्छुल्वपुत्रा भिः भौमप्रीतये होमे विनियोगः॥ ॐ अग्निर्मू
र्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम्। अपां रेतांसि जिन्वति॥ उद्बुध्यस्वेति उद्बुध्यस्वेति वामदेव ऋषिर्बुधो देवता पंक्तिः अ
ग्नि नामाग्नौ अपामार्ग समिन्धिः सा ज्वलिते तच्छुल्वपुत्रा भिर्बुधप्रीतये होमे विनियोगः॥ ॐ उद्बुध्यस्वाग्ने प्रति
जागृहि त्वमिष्टापूर्ते संसृजेथामयं च। अस्मिन्त्सधस्थे अध्युत्तरस्मिन् विश्वेदेवा यजमानश्च सीदत॥

नो

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सुखं देहागच्छ इह तिष्ठ ॥ इत्यावाहनम् ॥ अथ वेद्याधिकारः ॥ वेद्यां प्रदक्षिणीं हात्यफलं तत्तु लिङ्गं स्थिपेत् ॥ अथावाहयामि दे
वीं लां सुभद्रां नाम वेदिं ज्ञेयम् ॥ ततो अजितपुत्रोमूलाद् इदं ... प्रदीयते ॥ तुरासां पूजनार्थाय मंडले त्वं तना विश ॥ ॐ भूर्भुवः स्वः
महामातः ... निर्विघ्नं कुरु मे सदा ॥ ... पश्चाद्वेदि समागच्छ ... स्मिन् सन्निधौ भव ॥ इदम्
र्घं च पाद्यं च पूजे ... सहलाम् ॥ ... वेदिः समाप्यते ॥ ... पूर्वेषु नैपुण्य ... ॥ ... ततो अग्नि
... नाम वेदि देहागच्छ इह तिष्ठ ॥ इत्यावाहनम् ... नाम वेदिकायै नमः ॥ इत्येतेन मंत्रेण पाद्यादिभिरुपचा
वेद ८६ रैः पूजनां तो वेदिं पूजयेत् ॥ ततः पंचामृतस्नानपूर्वं ... नैवेद्यं ... ॥ ॐ प्रजाप
तये इन्द्राय ... सोमाय ... ॥ अथ ... पूजा ॥ अथ ... आदित्यादि ...
... देवता नां ... इन्द्रादि दशदिक्पालानां क्षेत्रपाले ...
... पूजनं ... ॥ इति ... ॥ ... नीराजनं ... नैवेद्य ...
दीपं ... नैवेद्यं ... ताम्बूल ... पूजयेत् ॥ आदित्यादि नवग्रहेभ्यो नमः ॥ ...
देवताभ्यो नमः ॥ ... देवताभ्यो नमः ॥ विनायकादिपंच ... कपालेभ्यो नमः ॥ इन्द्रादि दशदिक्पालेभ्यो
नमः ॥ ॐ क्षेत्रपालाय नमः ॥ ॐ ... नवग्रहेभ्यो नमः ॥ विष्णवादि योगेभ्यो नमः ॥ अथ ... ॥ अथ ... आदि

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तिलतैलयुक्तकामिः केतुप्रीतये होमे विनियोगः ॥ ॐ केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपेशसे समुषद्भिरजा ॥१६॥
॥१६॥ यथाः ॥ अश्वमान्तपादि देवताः ॥ ॐ त्र्यम्बकमिति वसिष्ठ ऋषिः रुद्रो देवता अनुष्टुप्छन्दः होमे विनियोगः ॥
॥ ॐ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ ॐ श्रीश्च ते ल
क्ष्मीश्च ऋषिः पुरोदेवता त्रिष्टुप्छन्दः होमे विनियोगः ॥ ॐ श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि
रूपमश्विनौ व्यात्तम् । इष्णन्निषाणामुं म इषाण सर्वलोकं म इषाण ॥ ॐ यदक्रन्द इति यमदग्निर्ऋषिर्जीवदे
1-16 वतमाश्व ऋषयः स्कन्दो देवता त्रिष्टुप्छन्दः होमे विनियोगः ॥ ॐ यदक्रन्दः प्रथमं जायमान उद्य
न्त्समुद्रादुत वा पुरीषात् ॥ श्येनस्य पक्षा हरिणस्य बाहू उपस्तुत्यं महि जातं ते अर्वन् ॥
इदं विष्णुरिति मेधातिथि ऋषिर्विष्णुर्देवता गायत्री छन्दः होमे विनियोगः ॥ ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा
निदधे पदं समूढमस्य पांसुरे स्वाहा ॥ ब्रह्मयज्ञानमिति प्रजापति ऋषिः ब्रह्मा देवता त्रिष्टुप्छन्दः
होमे विनियोगः ॥ ॐ ब्रह्मयज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आवः ॥ स बुध्न्या उपमा अस्य
विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च विवः ॥ तपो ... इति विश्वामित्र ऋषिः इन्द्रो देवता त्रिष्टुप्छन्दः होमे

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

बृहस्पतेतिमन्त्रस्य गृत्समद ऋषिः बृहस्पतिर्देवता यजुः शिखिनामाग्नौ विप्यस्य(?) सिद्धिः साङ्गस्य तिलतण्डुलमधुना
भिः बृहस्पतिप्रीतये होमे विनियोगः ॥ ॐ बृहस्पते अति यदर्यो अर्हाद्द्युमद्विभाति क्रतुमज्जनेषु यद्दीदयच्छवस ऋ
तप्रजात तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रं उपयामगृहीतोसि बृहस्पतये त्वैष ते योनिर्बृहस्पतये त्वा ॥ अन्नात्परिस्रुत
इत्यस्य अश्विसरस्वतीन्द्रा ऋषयः शुक्रो देवता जगती छन्दः हाटक नामाग्नौ … सिद्धिः साङ्ग्यतिलतण्डुलमधु
नाभिः शुक्रप्रीत्यर्थे होमे विनियोगः ॥ ॐ अन्नात्परिस्रुतो रसं ब्रह्मणा व्यपिबत्क्षत्रं पयः सोमं प्रजापतिः ॥ ऋ
तेन सत्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमिदं पयोऽमृतं मधु ॥ शन्नो देवीरिति दध्यङ्ङाथर्वण ऋ
षिः आपो देवता गायत्री छन्दः मरुत नामाग्नौ … सिद्धिः साङ्ग्यतिलतण्डुलमधुनाभिः आपःप्री
तये होमे विनियोगः ॥ ॐ शन्नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये शंयोरभिस्रवन्तु नः ॥ कया नश्चित्रे
ति वामदेव ऋषिः राहुर्देवता गायत्री छन्दः हुताशन नामाग्नौ … सिद्धिः साङ्ग्यतिलतण्डुलमधुना
भिः राहुप्रीतये होमे विनियोगः ॥ ॐ कया नश्चित्र आ भुवदूती सदावृधः सखा कया शचिष्ठया वृता ॥
केतुं कृण्वन्निति मधुच्छन्दा ऋषिः केतुर्देवता गायत्री छन्दः महातेजस नामाग्नौ … सिद्धिः साङ्ग्य

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

विह्वाभुवेषु तेवै स्वदमीतिनिक्षवेत्वा॥ त्वनारमिन्द्रस्थितिमाजिवान्नाम ऋषिः त्रिंद्रोदेवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे वि
नियोगः॥ ॐ त्वान्नामिंद्र मवितारमिंद्रं पंहवेसुहवं पूरमिंद्रं कृपाणि प्राञ्चे पुरुहूतमिंद्रं पं स्वस्ति
१२२॥ नोमघवाधात्विन्द्रः॥ इन्द्रदेवीरिति वसिष्ठ ऋषिः इन्द्रस्वार्निर्देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ इन्द्र
दैवीर्विशो मरुतोऽनुवर्त्मानो भवन्। एवमिमं यजमानं दैवीश्च विशो मानुषीश्चानुवर्त्मानो भव
न्तु॥ प्रजापते न त्वदेतानीति वहरण्यप्रजापति ऋषिः प्रजादेवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ प्रजा ॥१२॥
पते न त्वदेतान्यन्यो विश्वारूपाणि परिता बभूव। यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो र
१२ यीणाम्॥ नमोऽस्तु सर्पेभ्य इति कश्यप ऋषिः सर्पो देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ नमोऽस्तु सर्पे
भ्यो ये के च पृथिवीमनु ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्यः सर्पेभ्यो नमः॥ ब्रह्मयज्ञानमिति प्रजापति ऋषिः
ब्रह्मा देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ ब्रह्म यज्ञानं प्रथमं पुरस्तान्मि सीमतः सुरुचो वेन आवः॥ स बु
ध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च विवः॥ आप्यायस्वेत्यो कपालो कालम्॥ गन्धाना
तिमथुः छन्दः ऋषिर्जीराज्यपतिर्देवता गायत्री छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करी
षिणीम्॥ ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम्॥ मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि।

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

विनियोगः। सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भिः सोमं पिब वृत्रहा शूर विद्वान्॥ जहि शत्रूंरप मृधो नुदस्वाथाभयं कृणुहि

विश्वतो नः। दीर्घं तमस्कुशम्॥ असि यम इति भार्गव जमदग्नि ऋषिः यमो देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ असि यमो

अस्यादित्यो अर्वन्नसि त्रितो गुह्येन व्रतेन॥ असि सोमेन समया विपृक्त आहुस्ते त्रीणि दिवि बंधनानि निरुर्षिर्नाहित्पत्रुद्र

रूपत्वाधि छित्वोऽन्नपाह्नि। हमायो अग्निर्नाम मत्तमोषधीमिन्द्रोषधीः॥ इंधनात्वेति अत्रि ऋषिः विदित्वयुहो

देवता जगती छन्दः होमे विनियोगः॥ इंधनात्वा शतं हिमा वयं द्युमन्तं समिधीमहि॥ वयस्वन्तो वयस्कृतं नः

सहस्वंतः सहस्कृतं॥ अध्यत्स्यपि देवता॥ ॐ अग्निं दूतमिति त्रिविनूपाष ऋषिः अग्निर्देवता गायत्री छन्दः हो

मे विनियोगः॥ ॐ अग्निं दूतं पुरो दधे हव्यवाहमुप ब्रुवे। देवां आसादयादिह॥ अपस्वनोर्मिति बृहस्पति ऋ

षिः आपो देवता उष्णिक् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ अपस्वन्तरमृतमप्सु भेषजमपामुत प्रशस्तये दे

वा भवत वाजिनः। देवीरापो यो व ऊर्मिः प्रतूर्तिः ककुन्मान् वाजसास्तेनायं वाजं सेत॥ स्योना

पृथिवी नो इति मेधातिथि ऋषिः पृथिवी देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ स्योना पृथि

वी नो भवदनृक्षरा निवेशिनी यच्छा नः॥ ॐ शर्म सप्रथा विष्णोरराटमसीति मेधातिथि ऋ

षिर्विष्णुर्देवता गायत्री छन्दः होमे विनियोगः॥ ॐ विष्णोरराटमसि विष्णोः श्नप्त्रे स्थो विष्णोः स्यूरसि

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चतुःपदेभ्यः शान्तिरस्तु श्रीरस्तु ॥ इति क्षेत्रोद्देशे यजमानं प्रतिपदमभिषिञ्चेत् ॥ अथ पञ्चदुर्गाहोमः ॥ अग्ने हिरण्यादि आ
॥१८॥ त्मनः सकलपापक्षयपूर्वकं तन्त्रस्खलितसकलफलप्राप्तिकामः साङ्गसर्वयूपस्तनेषु इत्यानयस्ता विशेषमकिता ॥१८॥
मनुक्तिस्थलेषु सप्तसु लिङ्गस्थं दिवीनाहत्य स्थलिष्वलोकेनितत्वाद्यादि द्रव्याहुतिभिरइमोहवनमहं करिष्ये ॥ इति
स्लोकवाक्ये ॥ अध्यापनैरत्र स्वाप्तस्तोहपानापुस्तोहश्रानाय स्वाहा ॥ अश्वेऽस्मिं केऽस्वालिके नमानय
ति कश्चन ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकां पीलवासिनी स्वाहा ॥ ऽग्नौ होमान्ते अन्ये स्विष्टकृते स्वाहा ॥ इदमग्न
ये स्विष्टकृते ते सं नव प्रायश्चित्त पूर्णपात्रं ब्रह्मणे दत्वा ॥ दिक्पालेभ्यो बलिं दद्यात् ॥ बलिं गृह्णन्तु मे देवाः सादित्या
वसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौ तुष्टाः पन्नगा महाः ॥ अश्वत्थामा नु ध्यानां दृष्टपिशाचा मातरादयः
शाकिन्यो यक्षवेतालयोगिन्यः पूतना शिवाः ॥ काम्यमगाः सिद्धगन्धर्वा नित्यावि द्याधरानग्यः ॥ दिक्पाला लोक
पाला ये च विघ्नविनायकाः ॥ जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ॥ मा विघ्नं मा च मे पापं मा स
न्तु परिपन्थिनः ॥ सौम्या भवन्तु तृप्ताश्च भूतप्रेताः सुखावहाः ॥ त्रैलोक्ये यानि भूतानि स्थावराणि चराणि च
॥ ब्रह्मविष्णुशिवैः सार्द्धं रक्षां कुर्वन्तु ते च मे ॥ देवदानवगन्धर्वा यक्षराक्षसपन्नगाः ऋषयो मनवो गावो

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

गर्भं च मातरं सजातासि गर्भं पुमस्याः श्रीश्च ते ड लननानाअत्र श्री ऋषिः वरुणो देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः
ॐ श्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यात्तम् इष्णन्निषाणामुं म इषाण सर्वलोकं म
इषाण।। वातो वेति बृहस्पतिर्ऋषिर्वायुर्देवता उष्णिक् छन्दः होमे विनियोगः।। वातो वा मनो वा गन्धर्वाः सप्त
विंशतिः ते अग्रेऽश्वमयुञ्जन् ते अस्मिन् जवमादधुः।। द्यौः द्यौस्ते इति वामदेव ऋषिः आकाशो देवता त्रिष्टु
प् छन्दः होमे विनियोगः।। ॐ द्यौस्ते पृष्ठं पृथिवी सधस्थमन्तरिक्षं ... ह्रदः ... सूर्यस्ते नेत्रं सहस्रो ... इति
सा पा।। अश्विना तेजसेति मार्जनं जमदग्नि ऋषिः अश्विनीकुमारौ देवता त्रिष्टुप् छन्दः होमे विनियोगः।।
अश्विना तेजसा चक्षुः प्राणेन सरस्वती वीर्यं वाचेन्द्रो बलेनेन्द्राय दधुरिन्द्रियम्।। इति लोकपालानां होमम्
केचित्तु दिक्पालानां लोकपालानां प्रयोगमत्तु ... ब्राह्मणोक्तं ... होमकर्म इति वदन्ति
अथ पञ्चब्रह्मादि होम निवेदनम्।। ॐ अग्नये स्वाहा इत्यादि ... ब्रह्मणे ... इत्यादि ...
... इत्यादि नवग्रहादि देवताः ... लोकपालाः प्रियन्ताम्।। ततः ...
इत्यादि नवग्रहाणां ...

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

जमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ सोमोपसुरवंदितो सोमः सर्वौषधिसमन्वितः॥
पयसामधिपः सोमरूपस्ते नित्यं नमो नमः॥ ॐ कुबेराय यक्षनाधिपतये सपरिवाराय पुष्पमालाधूपद्य
॥१८ घृतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं मम ददाम्यद्य यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्
ईशानः प्रभुः सर्वविद्याधिपो महान्॥ शूलहस्तो विरूपाक्षस्ते नित्यं नमो नमः॥ ईशानाय सर्वविद्याधिप
तये सपरिवाराय पुष्पमालाधूपद्य घृतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं मम ददाम्यद्य यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ ॥१९॥
इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ पद्मयोनिश्चतुर्वक्त्रो ब्रह्मा सर्वोर्ध्वसूत्रधृक्॥ सर्वलोकपतिर्ज्येष्ठ
19 स्ते नित्यं नमो नमः॥ ब्रह्मणे सर्वलोकाधिपतये सपरिवाराय पुष्पमालाधूपद्य घृतपूलिकादीपबलिर्नमः
बलिं मम ददाम्यद्य यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ पः सर्वनन्तरूपेण
रावलो ... नित्यं ... नमो नमः॥ अनन्ताय सपरिवाराय सर्वना
गाधिपतये पुष्पमालाधूपद्य घृतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं मम ददाम्यद्य यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इद
मर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ अथ क्षेत्रपालबलिदानम्॥ निर्वाणं निर्विकल्पं निरूपमममलं
निर्विकाराधमाक्षम्॥ हुंकारं ... ॥ ...
... ॥ ...

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

देवमालन्नस्वत्वगसर्वेभिम्मा प्रयेन प्रोतुं वंतु समुदान्विताः॥ इत्याचार्य बलिं दद्यात्॥ इन्द्रः सुरपतिः श्रेष्ठो वज्रहस्तो
महाबलः॥ शतयज्ञाधिपो देवस्तस्मै नित्यं नमो नमः॥ इन्द्राय सुराधिपतये सपरिवाराय एष माषदध्यक्षतपूलिकादी
पबलिर्नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ आग्नेयः पुरुषो रक्तः सर्व
विद्याधरोऽव्ययः॥ धूमकेतुरनाधृष्यस्तस्मै नित्यं नमो नमः॥ अग्नये तेजोऽधिपतये सपरिवाराय एष माषदध्यक्षतपूलि
कादीपबलिर्नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ यमश्चोग्रतरो वै सौ
म्यः किनीनीदं स्र ऽ ह्न दस्तदा॥ धर्मसाक्षी विशुद्धात्मा तस्मै नित्यं नमो नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदमर्घ्यमिदं पाद्यं
दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ नैरृत्यस्तु महाकायः सर्वरक्षाधिपो महान्॥ खड्गहस्तो महाबाहुस्तस्मै नित्यं नमो नमः॥ नैरृत्ये
सर्वरक्षाधिपतये सपरिवाराय एष माषदध्यक्षतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इ ल८
दमर्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ वरुणः श्वेतवर्णोऽसि कुङ्कुमो नित्यं जलाधिपः पाशहस्तो महाबाहुस्तस्मै नित्यं नमो नमः॥ व
रुणाय जलाधिपतये सपरिवाराय एष माषदध्यक्षतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष यजमानस्याभ्युदयं कुरु॥ इदम
र्घ्यमिदं पाद्यं दीपोऽयं प्रतिगृह्यताम्॥ वातो वः सर्वदेवानां मस्त्र वै गन्धवहः शुचिः॥ ध्वजहस्तो महाबलस्तस्मै नित्यं नमो नमः
वायवे सर्वगन्धाधिपतये सपरिवाराय एष माषदध्यक्षतपूलिकादीपबलिर्नमः॥ बलिं गृहाण दिशां रक्ष य

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भ्यः स्वाहा॥ घोरेभ्यः स्वाहा॥ फट्भ्यः स्वाहा॥ श्रीअघोरेभ्यः स्वाहा॥ नैऋत्यै नमः॥ अथ योगिनीबलिदानम्॥ योगि
॥२०॥ योगेश्वरि स्वाहा॥ योगिनि गणेश्वरि महेश्वरि स्वाहा इन्द्रादि लोकपाले योगिनीभ्यो नमः॥ अथ वास्तुपुरुषबलिदानम्॥ ॐ नमो भ ॥२०
गवते वास्तुपुरुषाय सर्वत्रायमकल्प धनपूजाप्रतिगृह्य वास्तुबलि नाम्नि ध्यानपुरुषाय पवीश्वरमत्ता
गादिभूतपुरुषाय भूतपाप पूजनमानोऽहं तु धत्ति मया पनीतं बलिं गृहाणतु स्वहं केस्थितं स्वाहा॥ शान्तिं कुरु कुरु
स्वाहा॥ नमो वास्तव्याय च वास्तुपुरुषाय च नमः॥ सोमाय च तु द्रापनम स्तामाय चाउ स्वाय च वास्तुपुरुष वा
य च नमः॥ अथ मातृभ्यो बलिदानम्॥ ब्रह्माणी माहेश्वरी कौमारी वैष्णवी वाराही इन्द्राणी चामुण्डा महालक्ष्मीभ्यः पूजिता
मातृभ्यो नमः॥ इदमन्नं सद्दीपं माल्यं कीर्तिं नीत्वा बलिं हस्ताय सिद्धं तो स्वगः श्री तु च की मातृभ्यो नमः॥
अथ गुरुजीवबलिदानम्॥ ॐ नमो भगवति ह्रीं ह्रीं महामैत्रवि हूं हूं चेंडश्वचेंड फे फे मवाय हे पेर कोनमो दः घां घां
भीमभ भ्रकाचेः ह्रीं ह्रीं हिलि अश्व ह्रह्नतैः तुं तुं तुं ज्ञोनं जालं धनम्॥ कोंकोंको श्रीनिहिमाचलाय मामवि
घाश्रितेइमां बलिं पथामनगधामप्रोपनील हस्ताय सा धूपे शान्तिं कुरु कुरु स्वाहा॥ ७॥ ततः पूर्णाहुतिः॥
पूर्णाहुत्यथ प्रतधूपं सपूजनापनं॥ वि श्रोवविको यामहवाइ यमृजौ पंतत्तलम्॥ आयुष मिति मन्त्रेणो
स्य मेरक नाति लके कुर्यात्॥ आयुषमिति नारायण ऋषिः अग्निर्देवता अनुष्टुप्छन्दः आयुष कार्थविनि

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वृत्ते डिमिडिमि कुतुले ऽशनकूबेकसल्लोम चेदेद्रोदंष्ट्राकर्णांतो नवजलदनिभो विघ्नमत्ते राक्षः॥ साकेन्दे
कीडमानो भूमाले जगादिदं तैलचपी ठेघ्नि छंते वंदे पुत्रपात्संघ्रव नमलिपत्तं नाथस्तं देराक्षहेलनंद॥ फैं फैं फैं की
नतोदेः स्फुरत्ति भुखधिरवांज्वाले मालाके गौंडे हाहाहोहेतिहास्यं किलिकिलिकिलिकिलेल्पानुवेः॥ क्षेत्रपालः॥ ह्रीं ह्रूं ह्रूं क्षेत्र
पालावतनतनधूसनत मतादेवं छुं कंबिलजरो मानमासुनविघ्नमलेनं ज्वाला मरवइदं गंधपुष्पधूपदीपनैवेद्य
नसमनकेलितलैवलिजः हुं फट् स्वाहा॥ ... ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः महाइन्द्र
नाधिपतये॥ एह्येहि सा ... कपिलवालिमसमसस्वाहा॥ अगलपेगा पत्रापत्रिवतेत्रपंतनकापा
लकपालाय इंद्रोत्रैलुनापपं ... पवहितो ... कोदश केपालोमि श्रावस्तुस्ताम्पोमानुलमाम्पाकवि पंसा
म्पाथं दैनामोम्भा पस्पा ... लपे पं ... त्रिसाधा ... चतुः ... विशिष्टो हि ... पचेयपाश्चिपं
... कपालोबलम्पा ... कपालः॥ क्षेत्रपालाय नमः॥ अथ पञ्चभूतबलिदानम्॥ न
क्षत्रेभ्यः स्वाहा॥ नक्षत्रिभ्यः स्वाहा॥ अहोरात्रेभ्यः स्वाहा॥ अर्ध ... मात्रेभ्यः स्वाहा॥ ऋतुभ्यः स्वाहा॥
मासेभ्यः स्वाहा॥ संवत्सराय स्वाहा॥ द्यावापृथिवीभ्यां स्वाहा॥ उद्भेभ्यः स्वाहा॥ आदित्येभ्यः
स्वाहा॥ मरु ... भ्यः स्वाहा॥ विश्वेभ्यो देवेभ्यः स्वाहा॥ ... स्वाहा॥ ... भ्यः स्वाहा॥ वनस्पति

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उलोकेकस्मिंघोनस्ति दूपत्व धृदेवेषुद॰॥११॥ ॐ द्विरस्मत्वामविनुः अग्रे स वेष्विन्तो लोहुन्मा पूर्णो कोह त्वाभ्यां ग्रहविन्नो मेष स्पेन्तो
॥२१॥ तेजसि प्रेलवर्त्सं सोपामिषिंचामिइंन्द्रस्यो द्रियासाव लाद्यस्त्रि यैः पद्मे से मिषिं चामि॥ पावाशंमचतितेन ॥२१॥
ब्रह्मणो ऽमिषिंचा तिब्रह्मवै पावाष्णो ब्रह्मगोवै नमो ब्रह्मदमिषिं चामि सर्वे ब्रांव्हणब्रवेदनी शंपन्सा मसवें
मोतेवै नैर्हृदन संवंसेला मिषिं चेनि॥ अस्तामि षेकमस्तु॥ तेन ऊ बोऽन्तेलिन ऊ ऽस्वाविसनो पेत॥ पोतु
देवता ताःसर्वे पूजामाद्यास्ता ध्रुवीम्॥ इष्टं कामसृ लिरू पैःपि सः रागम तापव॥ साग ताम्नु यापान्पाय
पूजितास्तपयाजेमम॥ वस्त्रिपूजाऽस्ति लानुपश्चेहु तेन्गा स्वस्तु॥ ॐ देवागातुविदो गातुवित्वा गात्
म जोतस्यलड् मेदेव यज्ञपं स्वाहा वालेधा॥ ॐ यज्ञ यज्ञं गच्छ यज्ञपतिं गच्छ स्वांयोनिं गच्छ स्वाहा॥ २४
२। तेप स्मेप स्पने सहस्त्रमेपाकृ सर्वीन स्त्वं दः मस्तस्वाह॥ ॐ अग्नौ पातु कलिंगेतु यमुनां पातु चं
द्रमाः॥ ॐ गानकोपा त्ववलीं माग धेनु ऊ यस्तपा॥ सैंधवं तु ऊर्ध्वपातु ऊ कोमोज केदेत पा॥ दानि
ईजतु सौ नाष्ट्रं नाहु वैवैनकेत पा॥ केतुस्त्वपर्वतं पातु स्वस्थाग्रहदेवता॥ अमनावतीं गतः राक्षो ग्रहिन

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मा१

निधोशतनये चतुर्भुजंपमद ज्ञेक ममप्रापष्टदेवेषुग्रापुषं॥ लेकोदलस्तु मापुषं ज्ञकोटेर्ग्रीवा यांदक्षिणरात्तं षेलिखे
त्रे अभिषेकं तिलकं कृत्वा दक्षिणाभिमुखं नृपाः॥ प्रथमं पौराणिकैर्मंत्रैः पश्चाद्वैदिकमंत्रैः कुर्यादे॥ तपपा॥ सुतास्त्वा
मभिषिंचंतु ब्रह्मा विष्णु महेश्वराः॥ वासुदेवो जगन्नाथस्तथा संकर्षणो विभुः॥१॥ प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्च भवंतु
विजयाय ते॥ आखण्डलोऽग्निर्भगवान् यमो वै निर्ऋतिस्तथा॥२॥ वरुणः पवनश्चैव धनाध्यक्षस्तथा शिवः
ब्रह्मणा सहिताः शेषो दिक्पालाः पांतु ते सदा॥३॥ कीर्तिर्लक्ष्मीर्धृतिर्मेधा पुष्टिः श्रद्धा क्रिया मतिः॥ बुद्धि
र्लज्जा वपुः शान्तिस्तुष्टिः कान्तिश्च मातरः॥४॥ एतास्त्वामभिषिंचंतु धर्मपत्न्यः समागताः॥ आदित्य
श्चन्द्रमा भौमो बुध जीव सितार्कजाः॥५॥ ग्रहास्त्वामभिषिंचंतु राहुः केतुश्च तर्पिताः॥ देवदानवगंधर्वा यक्षरा
क्षसपन्नगाः॥६॥ ऋषयो मनवो गावो देवमातर एव च॥ देवपत्न्यो द्रुमा नागा दैत्याश्चाप्सरसां गणाः॥७॥ अ
स्त्राणि सर्वशस्त्राणि राजानो वाहनानि च॥ औषधानि च रत्नानि कालस्यावयवाश्च ये॥८॥ सरितः सागराः
शैलास्तीर्थानि जलदा नदाः॥ एते त्वामभिषिंचंतु सर्वकामार्थसिद्धये॥९॥ मेगं तेवेतु रोगनाजा येगं स्रू
र्यो रतस्सुमतिः॥ मेगाभिन्द्रश्च वायुश्च संभेगंस्तूयमाणो भवेद्भुः॥१०॥ पञ्चोपचारैः संपूज्य नैवेद्य च मूर्द्धनि॥

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥ गार्हपत्ये कुण्डमहोदधि त्रिकुण्डे कुर्याल्लिङ्गादीनि ॥ त्रैलोक्यवंदिते देवि नानाप्रमाणसंयुते ॥ ❁ ॥ इति श्री
लिङ्गोद्भवे होमविधिः समाप्तः ॥ ❁ ॥ अथ कुण्डविधिर्लिख्यते ॥ अथ संप्रवक्ष्यामि कुण्डविधिकोष्ठकुण्डविशे ॥२२॥
षः ॥ शतार्द्धे मुष्टिमात्रं स्यात् ॥ शते चारत्निमात्रकम् ॥ हस्तमात्रं सहस्रे स्यात् द्विहस्ते चायुते मतम्
लक्षे स्याद्वै त्रिहस्तं कुण्डं लक्षहोमे चतुःकरम् ॥ कुण्डं पंचकरं प्रोक्तं प्रालस्याद्वसिक्रमात् ॥ षड्ह
स्तं च लक्षविंशे स्यात् कोट्यर्द्धे सप्तहस्तकम् ॥ कोटिहोमे च अष्टहस्तं कुण्डं यो गोतं दर्शितः ॥ एकैक
हस्तकुण्डस्य वेदाग्निनयनाङ्गुलाः ॥ कुण्डानां मेखलाः कुर्यात् देवानां षष्ठिसंगुलैः ॥ चतुर्भि
श्च त्रिभिर्द्वाभ्यां मूलमध्यावसानताः ॥ निम्नः प्रोक्ताः क्रमात्वेवं वित्त वाटु वसुसादृश ॥ सू
चितं त्वैवं सर्वेषां कुण्डानां मेखलीनां विता ॥ षडङ्गुलाः पादिला नाल्पत कालवती ॥
रक्तांगुलं तु योन्यग्रं कुर्यात्तिलविद्धामस्तकम् ॥ रक्तैकांगुलं योनिं कुर्याल्पच्छवर्द्धये तु ॥ पव
र्द्धं तु योन्यग्रं तत्पेता मेष्टु वर्द्धयेत् ॥ नाप्ययेत्कुण्डे कोष्ठे पत्रे निचलत्रदितम्मः ॥ स्थलादत्र भू
नालं स्यात् ॥ योन्यांसव्येन च वेदेन ॥ ... ॥ योनिः कार्या
CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham
२२

स्वस्तिर्विमंडले॥ पद्मोपमप्रभौ पातु जै मालिनी जै मालिनी पाशांकुशरोमे वंपापं वै च वायुकोण कामंडलम्
॥ ॐ ऐं ह्रीं त्वच कोपा तु तद्द्वौ पातु दिव्या वप्रभ्॥ ब्रह्मां शंखं चक्रलांछना विष्णुवै कौस्तुभेव च॥ पद्मन
ाभ पद्म क्षं तु श्रीलो फलं तु महीतलम्॥ वेदीश्व ब्रह्मरूपं पातु ... प्रलयांतकाः॥ सर्वे देवे पातु वेदेवाः
सेत्रपाला गणाधिपाः॥ नाभिन्न ह्रस्व पोगा श्वगतान ह्रस्वमंडलम्॥ भक्तवीणा गगनं तु तद्दृष्टं तद्
वीं तथा॥ आदित्यः सूर्यो जो केतु लोकपालाः स्वस्मान्नपम्॥ देवानां तु देवलोके तु पाला लं वन्नगाग
ताः॥ आदित्यादिग्रहाः सर्वे ... नक्षत्रादि लग्नपापः॥ सर्वस्थाने पातु तेत्सर्वे प्रजमानं सभार्यकम्॥
उस्थापे नानि शिरसि गो पेत॥ अग्निं चवि सर्जापेत॥ गच्छ गच्छ सुन्दरे स्वस्थानं पन्नगेश्वर॥ प
त्रामुद्रां लोके ... यजमाने पञ्चाङ्गान्॥ सगच्छ गच्छ तु न किंच स्वस्थानं पन्नगे श्वर॥ यत्र ब्रह्मा
दयो देवा तत्र गच्छ हुताशन॥ ॐ अग्निर्वापित जलं ना जातवेदा हुतं मेव हुतं ते मया स्तान॥
ॐ कोशिधा तु नलो विमानो जलो मे हविर्निमितानाम्॥ अग्नेर्वेदी विसर्जनम्॥ गच्छ गच्छ महे
देवि सुमन्त्र प्रलम्बस्व सम्॥ पूजितासि यथा मया कुलस्थाने ... सदा॥ अपि जोविसर्जनम्

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चसंक्षिप्रासमाप्नत्सर्वाणि विघ्नशोः॥ इति कुंडविधिः॥ अथ पनाशनः॥ शांत्यर्थे वर्तुलं कुंडं पु

ष्टयर्थे तु त्रिकोणकम्॥ आमिचारिके कार्यो ये दिकोणं तत्र कारयेत्॥ षट्कोणं मंत्रसाध

॥२३॥ ने मोक्षार्थे वा षट्कोणकम्॥ अर्धचंद्रं प्रचालनं ति [illegible] कुंडं [illegible] शिवे सराः॥ चंद्र [illegible] ताधिके ।२३।

हस्तं प्रमाणं कुंडं विधीयते॥ त्रिकोणं [illegible] सिकं [illegible] मात्रं वैश्वानं [illegible] व्यास्विकम्॥ हस्तमात्रं तु के

लं स्मः [illegible] विनिर्दिशेत्॥ [illegible] मानेऽधिकं [illegible] कोऽपि दाप्यते॥ न

द निश्छत्तु विद्वेषं न कुर्यात्तत्र शांतिकम्॥ ॥ इति श्री [illegible] समाप्त

शुभमस्तु॥ ॥ संवत् १८११ शाके ११४२ चैत्रमासे असितपक्षे नवम्यां [illegible] वासरे॥

ते राजश्रीपार्श्वमेघुलक्ष्मीशिवजगन्नाथ [illegible] श्रीमद्गुरुवरप्रसादात्॥ श्रीक

ष्णार्पणमस्तु॥ नमः श्रीकृष्ण श्रीकृष्ण श्रीकृष्ण श्रीकृष्ण श्रीकृष्ण

23

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

24

CC-0. Lal Bahadur Sanskrit University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham